

رشد ۴۱ هزار واحدی شاخص کل بورس

شاخص کل بازار سرمایه در پایان معاملات روز گذشته با ۴۱ هزار و ۵۷۵ واحد افزایش به رقم یک میلیون و ۶۵۰ هزار و ۱۵۷ واحد رسید با این حال شاخص کل هموزن با ۲۸۳ واحد کاهش به رقم ۴۵۵ هزار و ۹۱۱ واحد رسید. در جریان معاملات روز گذشته بازار سرمایه بیش از ۱۰ میلیارد سهم به ارزش بیش از ۱۶ هزار میلیارد تومان معامله شد.

«**وطن امروز**» در میز گردی با حضور اعضای سابق هیأت مدیره پالایشگاه ستاره خلیج فارس نقش **بیژن زنگنه** را از آغاز تا بهره‌برداری این پروژه بررسی کرد

ستاره قاپ

اول پروژه را پیش می‌برد و تقدیم نفر دوم می‌کند، نفر دوم هم به همین صورت و این روند تا پایان ادامه دارد. این‌که بگوییم کسی که از خط پایان گذشتت تمام کارها را کرده، ناثواب است. در نهایت تا سال ۸۶ تمام مجوزها اخذ و اقداماتی مانند لوله‌کشی‌ها برای این پروژه انجام شد. این تاریخچه شروع کار بود.

مناسفانه روزی که آقای زنگنه به وزارت نفت آمد عنوان داشسته باید مورد مطالعه موردی توسط دانشگاه‌ها قرار گیرد. همین جا جرقه انتقادات شروع شد و تمام اصحاب پروژه تغییر کردند. این اقدامات فنی و در شأن وزیر جمهوری اسلامی نبود. ممکن است وزیر یا رئیس‌جمهور از یک تفکر یا ارگانی انتخاب شوند اما زمانی که رئیس‌جمهور یا وزیر شدند برای همه مردم هستند و حق ندارند جناحی و گروهی برخورد کنند.

■ **آقای زنگنه اخیرا گفته‌اند اگر این دولت نبود هنوز هم یک واحد پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس نبود؛ با توجه به سابقه‌شان**

این موضوع را قبول دارید؟

جلیل سالاری: موضوعات مطرح شده توسط آقای زنگنه آدرس غلط دادن است و برای چنین ادعاهایی هیچ سندی هم ارائه نکرده‌اند. همواره مطرح کرده‌ایم که اگر ادعایی هست، تیم‌های کارشناسی را مسؤول پیگیری این موضوع کنیم. واقعیت این است زمانی که ایشان به وزارت رسیدند، گفتند ستاره خلیج فارس بدترین طرح ممکن است. به لوله‌کشی‌ها و مخزن‌های ایجادشده ایراد گرفتند و حتی به این‌که کار در ۳ فاز در حال پیگیری بود، نقد داشتند. تمام این مسائل را به صورت فنی پاسخ دادیم. در نهایت آقای زنگنه مطرح کردند که کار پیشرفتی نداشته است که این بدترین آدرس غلطی بود که در این باره داده شد.

ایسن موضوع در حالی مطرح شد که خود شخص آقای وزیر چندی پیش از آن در نامه‌ای به آقای جهانگیری به پیشرفت فیزیکی ۶۹ درصدی پروژه ستاره خلیج فارس تا سال ۹۲ اذعان کرده بودند.

البته آمار دقیق‌تر ۷۲ درصد بود. از تمام اینها گذشته، نباید آقای زنگنه طرحی که هیچ نقشی در آن نداشته و حتی در روند آن تاخیر ایجاد کرده را مصادره به مطلوب کند. این طرح سال ۸۸ زمانی ادامه پیدا کرد که تمام خارجی‌ها به دلیل تشدید تحریم‌ها ایران را ترک کردند؛ مطمئن هستم اگر زنگنه در آن شرایط وزیر بود، کل کار را تعطیل می‌کرد تا دوباره یک خارجی کار را شروع کند اما در آن مقطع با تدبیری که صورت گرفت شرکت فلات و قرارگاه کار را دست گرفتند.

■ **مخالفت آقای زنگنه برای پالایشگاه‌سازی در موارد دیگر هم وجود داشت؟**

جلیل سالاری: بله به کرات، ما موضوع کیفی‌سازی پالایشگاه بنذر عباس را در دوره ایشان نتوانستیم اجرایی کنیم اما به محض خروج‌شان از دولت، این کار را شروع کردیم؛ تا سال ۹۲ به ۸۵ درصد پیشرفت رسید، سال ۹۳ به ۹۴ درصد، سال ۹۵ به نزدیک ۹۸ درصد رسید و در نهایت سال ۹۶ به ۹۹ درصد رسید. این یعنی در زمان ایشان روند کیفی‌سازی با سرعت بسیار پایینی پیگیری شد. با پالایشگاه لاوان با پیشرفت ۹۵ درصدی در سال ۹۲ تحویل دولت تدبیر و امید شد و تا سال ۹۵ تنها به ۹۸ رسید.

این سرعت پیشرفت را شما با سرعت ستاره خلیج فارس در دوره‌ای که خارج‌ها، ایران را به دلیل تحریم‌ها ترک کردند (۹۰ تا ۹۲) مقایسه کنید.

■ **ستاره خلیج‌فارس سال ۹۶ افتتاح شد اما باز هم واردکننده بنزین بودیم؛ چگونه این اتفاق افتاد؟**
جلیل سالاری: ستاره خلیج فارس را فروردین سال ۹۶ افتتاح نمایشی کردند دلیل آن هم انتخابات بود. نمایشی بودن آن آنجایی مشخص شد که ما در این سال رکورد واردات بنزین را شکستیم و روزانه ۱۳ میلیون لیتر بنزین وارد کردیم. به کلی نفس ایجاد ستاره خلیج فارس تأمین بنزین کشور بود که در این سال ناکام بود.

سال ۹۵ هم نزدیک به ۱۲ میلیون لیتر در روز بنزین وارد کشور می‌کردیم، این یعنی ۱۷ میلیارد لیتر از ابتدای سال ۹۲ تا سال ۹۷ در این سیستم واردات اتفاق افتاده است.

درباره فعالیت پالایشگاه ستاره خلیج فارس، این پالایشگاه

سال ۹۶ تنها با ۷۷ هزار بشکه فعالیت داشت که به معنای تولید روزانه ۶ میلیون لیتر بنزین است و سال ۹۷ به ۲۱ میلیون لیتر و نهایتا تا سال ۹۸ به ۳۶ میلیون لیتر بنزین در روز رسید. تصور کنید این فرصت‌سنوزی آشکار در تکمیل این پروژه در این سال‌ها چه هزینه‌ای برای کشور ایجاد کرده است. در همین دوره ۱۷ میلیارد لیتر واردات بنزین داشتیم.

با تدابیر و برنامه‌ریزی‌ای که پیش از این وجود داشت، سال ۹۱ تنها روزی ۱/۵ میلیون لیتر واردات بنزین وجود داشت. از سال ۹۴ ششما ۱۲۰ میلیون لیتر روزانه وارد کردید، ۱۲ میلیون لیتر در روز در روز در سال ۹۵ وارد کردید، ۱۳ میلیون لیتر در روز در سال ۹۶ وارد کردید، سال ۹۷ هم ۴/۵ میلیون لیتر وارد کردید. خب! این سرمایه را اگر می‌آوردیم چند پروژه پالایشگاهی می‌توانستیم درست کنیم، این نشان می‌دهد آقای زنگنه اعتقادی به ستاره خلیج فارس نداشتند.

موضوع مهم‌تر بحث واگذاری ستاره خلیج فارس است که طبق ماده ۱۲۷ برنامه پنجم توسعه از واگذاری مستثنا است. پیروزی‌های که با دلار ۱۲۰۰ تومانی تأمین بودجه شده بود را آقای وزیر با قیمت فدتری واگذار کردند. جادار د این موضوع را بگویم که کل پروژه ترهین بوده است. مگر می‌شود وثیقه در وثیقه کار انجام داد. البته دیوان محاسبات به این فتنیه ورود کرده و نتیجه گرفته است که حدود ۵۰۰ میلیارد تومان به دولت خسارت وارد شده و منابع مالی حیث و میل شده است. با این تفاسیر، تاخیر پروژه یک طرف، اتفاقی که رخ داده هم یک طرف. بعد بیاییم به پروژه‌ای که اساسا با مکان‌یابی و خط لوله‌اش مشکل داشتیم بگوییم کار ما بوده است.

متأسفانه کسانی که کارنامه خجالی‌ای دارند و در مقام پاسخگویی قرار گرفته‌اند، دست به دامن

اقدامات اشخاص دیگر شده‌اند.

سال ۹۳ زنگنه گفت فاز یک ستاره خلیج فارس در سال ۹۴ بهره‌برداری می‌شود. سال ۹۴ گفت در نیمه دوم سال. سال ۹۵ گفت پایان سال. اگر واقعا این یک پروژه ملی و حیاتی است باید دغدغه وزیر باشد و چالش‌های این پروژه را بررسی کند. موضوع اینجاست که اساسا اعتقادی به این پروژه نبوده است. پیش از این به صورت ماهانه ۳۵ میلیون یورو به این پروژه تزریق می‌شد؛ بررسی شود بعد از سال ۹۲ چند روز در روز وارد کشور می‌کردیم، بعد برای راه‌اندازی ستاره خلیج‌فارس تأمین بنزین کشور بود که در این سال ناکام بود.

سال ۹۵ هم نزدیک به ۱۲ میلیون لیتر در روز وارد کشور می‌کردیم، این یعنی ۱۷ میلیارد لیتر از ابتدای سال ۹۲ تا سال ۹۷ در این سیستم واردات اتفاق افتاده است

گزارش پروژه است. بنده نایب‌رئیس هیأت مدیره پروژه ستاره خلیج‌فارس بودم و مهرماه ۹۲ عزل شدم. وزارت نفت برای اثبات ادعایی خود می‌تواند گزارش مهرماه ۹۲ پروژه ستاره خلیج‌فارس را منتشر کند. این گزارش تمام اطلاعات از قبیل پیشرفت فیزیکی، پیشرفت مالی، تجهیزات تأمین شده و… را دارد. این گزارش را ملاک قضاوت قرار دهیم. بنده این گزارش را همراه خود دارم. طبق این گزارش در ۲۵ شهریور ۹۲ این پروژه ری‌پلن (بازطراحی) شد، یعنی مجددا بازخوانی شد. چون تا قبل از ورود شرکت فلات به این پروژه، ۳ پیمانکار عوض شد، برخی قراردادهای با خارجی‌ها بسته شد و آنها به دلیل تحریم پروژه را نیمه‌کاره رها کردند. این موضوع باعث شد پروژه در ۲۵ شهریور ۹۲ ری‌پلن شود. در این ری‌پلن، مشخص شده فازهای یک، ۲ و ۳ در چه زمانی تمام می‌شود. طبق این گزارش‌ها و بر اساس پیشرفت پروژه از مهندسی پروژه تا اقلام مورد نیاز و اجرای آن، در این گزارش آمده است اما درساره موضوع تأمین مالی پروژه، قرار بود طرف‌های مختلفی منابع مالی آن را تأمین کنند. بر اساس برنامه اولیه، منابع تأمین مالی پروژه ستاره خلیج‌فارس به شرح زیر تعیین شده بود:
آورده سهامداران ۷۲۲ میلیون یورو، صندوق انرژی ۶۰۰ میلیون یورو، شریکت نیکو جمعا یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون یورو، صندوق توسعه ملی ۶۵۰ میلیون یورو و در نهایت اوراق مشارکت ۳ هزار میلیارد تومان. جمعا ۳ میلیارد و ۸۰۰ میلیون یورو کل بودجه پیش‌بینی شده برای این طرح بود.

تا پایان دولت دهم، ۲ میلیارد و ۳۴۶ میلیون یورو تأمین

مالی صورت گرفت، بنابراین پیشرفت مالی این پروژه تا پایان دولت دهم حدود ۶۲ درصد بوده است. پروژه‌ای که ۶۲ درصد پیشرفت مالی و بیش از ۷۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد، چگونه می‌توانیم بگوییم دیگران سهمی در آن نداشتند؟ این کاملا بی‌انصافی است. من تأکید می‌کنم نگاه ما باید از وابستگی‌های گروهی و جناحی جدا شود. همه در این پروژه سهم داشتند. هیچ‌کس خدمات شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران در شکل‌گیری این پروژه را ندیده است. زحماتی که کارکنان و مهندسان شرکت پالایش و پخش کشیده‌اند را کسی ندیده است. بنابراین مصادره پروژه ستاره خلیج‌فارس به نام یک شخص و یک دوره خاص به هیچ‌وجه اخلاقی نیست.

ستاره خلیج‌فارس یک پروژه ملی است و متعلق به هیچ شخص، جناح یا گروه خاصی نیست اما چون درباره دولت قبل و مجموعه قبل صحبت شده، ما مجبور به پاسخ شده‌ایم. تا امروز هم بنده چنین صحبتی نکرده‌ام. حرف ما این است که در کارنامه دولت قبل، ۷۰ درصد پیشرفت اجرایی پروژه ستاره خلیج‌فارس ثبت شده و در دولت کنونی ۳۰ درصد مابقی اجرا شده است. دست هر دو دولت درد نکند. نباید وقت و انرژی خود را به این مسائل صرف کنیم و باید به فکر ستاره خلیج‌فارس بعدی باشیم. ما نباید برای توجیه کم‌کاری خودمان، دیگران را زیر سوال ببریم.

ما از آقای زنگنه که شیخ‌الوزرات است ۳۰ سال در این کشور وزیر بوده و ۱۵ سال آن را فقط در وزارت نفت بوده، انتظار اینگونه اظهارات را نداریم. آقای زنگنه وزیر نفت جمهوری اسلامی است نه وزیر نفت یک جناح خاص! بنابراین باید همه

■ یهمن‌ماه سال ۹۷ زنگنه گفت اگر برجام نبود هرگز پالایشگاه ستاره خلیج فارس راه‌اندازی نمی‌شد و امروز کمبود بنزین داشتیم؛ واقعا برای راه‌اندازی ستاره خلیج فارس احتیاجی به برجام بود؟

جلیل سالاری: بی‌انصافی زمانی بود که گفته شد پس از برجام کمپرسورها وارد ایران شد و توانستیم کار پتروپالایشگاه را دست‌ورز کنیم. سوال اینجاست که مگر ما در پالایشگاه اراک کار نمی‌کردیم. مگر مشکلی داشتیم؟

روزی ۱۵ تا ۲۰ میلیون دلار خسارت به کشور وارد شده است. امروز از این صحبت می‌کنیم که اگر ما نودسیم این پروژه به نتیجه نمی‌رسید، این پروژه نتیجه تلاش داخلی و حضور توانمند داخلی بوده است.

برجام نه تنها کمک نکند باعث ضرر و زیان شد

■ **در این سال‌ها وزارت نفت اقدامی برای پالایشگاه‌سازی کرده است؟**

جلیل سالاری: اکنون با گذشت ۷ سال از عمر دولت، لازم است وزارت نفت گزارشی از ساخت، تکمیل و ارتقای پالایشگاه‌های کشور ارائه دهد. ضروری است وزارت نفت توضیح دهد طرح پالایشگاه سیراف را به کجا رسانده و این پروژه چه میزان پیشرفت داشته است؟ اکنون در پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس روزانه مبلغ سنگینی به دلیل عدم‌النفع به کشور تحمیل می‌شود و علت آن هم جابه‌جا کردن این پالایشگاه از بندرعباس به جاسک است. قرار بود پالایشگاه نفت خام فوق سنگین هر مز با ظرفیت ۳۰۰ هزار بشکه کنار پالایشگاه ستاره خلیج‌فارس ساخته شود. الان روزانه ۲۲ تن هیدروژن سوخت می‌شود. همچنین فصل مشترک‌هایی بین پالایشگاه هرمز و ستاره خلیج‌فارس بوده است. چرا این مصوبات ابطال شده است؟ چرا مجوز پالایشگاه خوزستان با صرف بیش از ۵۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری باطل شد. آن هم در حالی که در مرحله واگذاری بخش خصوصی حاضر به خریداری آن با مبلغ ۱۲۰ میلیارد تومان شده بود؟ وزارت نفت توضیح دهد اگر واقعا معتقد به پالایشگاه‌سازی است، چه طرح‌هایی برای پالایشگاه‌سازی تعریف کرده و هر یک چقدر پیشرفت داشته است؟

ادامه در صفحه ۴

چهارشنبه ۵ شهریور ۱۳۹۹
وطن امروز | شماره ۳۰۰۹

اقتصادی

اخبار

مشاور سابق رئیس‌جمهور: ارز ۴۲۰۰ تومانی مفاسد زیادی ایجاد کرد

مشاور سابق رئیس‌جمهور در یادداشتی نوشت: یکی از مصیبت‌های ۴۰ سال اخیر به تاراج دادن منابع ارزی بوده که به شکل‌ها و بهانه‌های مختلف که واقعی نیستند و بیشتر فریبند، صورت گرفته‌است.« اکبر ترکان ادامه داد: «آخرین آن، ارز ۴۲۰۰ تومانی بود و در حالی که قیمت ارز چندبرابر بود، با خوش خیالی ارز را ۴۲۰۰ تومان دادیم، یک عده هم بردند. فکر می‌کنید کالا‌هایی را که با ارز ۴۲۰۰ تومانی آوردند با چه قیمتی فروختند؟ مسلما با قیمت ارز آزاد!» وی همچنین نوشت: «ماه‌لتفاوت قیمت ارز ۴۲۰۰ تومانی و قیمت بازار را چه کسانی خوردند؟ آیا یک فرد، کاسب یا تاجر معمولی می‌توانست ارز ارزان بگیرد؟ هیچ‌وقت! چون فسادهایی اتفاق افتاد و ارزهای ارزان را به عدلای دادند و آنها هم خوردند، یک لیوان آب هم روی آن، الان هم جوابگو نیستند، تنها شلوغ‌کاری می‌کنیم و بعد هم آب‌ها را آسپاب می‌افتد و فرزندان‌شان در کلاندا و استرالیا کیف می‌کنند». ترکان همچنین نوشت: «کنون وضعیت کشور طوری است که درآمدهای ارزی به سختی بنا هزینه‌های ارزی برابری می‌کند و باید پول صادرات برگردد تا بتوانیم جواب نیازهای‌مان را بدهیم، نه اینکه صرف خرید ویلا در آنتالیا شود. این پس‌انداز‌های مردم است که از دست می‌رود و فقیرتر می‌شوند. مقام‌معظم رهبری محترمانه فرمودند و ما باید کمی آنطرف‌تر بگوییم که باید ارز را از حلقوم‌شان بیرون کشید، نه اینکه نازناری رفتار کنیم. وقتی دلاراها به بازار داخلی برنگردد و با کمبود مواجه شویم، قیمت ارز بالاتر می‌رود و به کسی که در آنتالیا، استرالیا و کانادا نشسته صدمه‌ای وارد نمی‌شود و مردم آسیب می‌بینند. باید با قدرت عمل کرد و از پس‌گردن‌شان گرفت و بیرون کشید دستوری که خطاب به دولت، مجلس و قوه قضائیه است و همه باید مصمم شوند تا هر کس صادر کرده، ارز را برگرداند.»

پذیره‌نویسی دارادوم از امروز تا ۱۹ شهریور

رئیس کل سازمان خصوصی‌سازی گفت: شهروندان برای خرید واحدهای صندوق سرمایه‌گذاری دارا دوم نیاز به حد کمی دارند و افرادی که در معاملاتی داشته باشند نیز به وسیله کارگزاری‌ها می‌توانند اقدام به خرید واحدهای صندوق پالایشی یکم کنند. علیرضا صالح با بیان این‌که پذیره‌نویسی صندوق پالایشی یکم که شامل باقیمانده سهام دولت در پالایشگاه‌های تهران، بندرعباس، اصفهان و تبریز است، از فردا (امروز پنجم شهریور) با تخفیف ۲۰ درصدی آغاز خواهد شد، افزود: همه هموطنان از بمبادا فردا (امروز چهارشنبه) بدون هیچ محدودیت سنی می‌توانند واحدهای این صندوق را به وسیله خود بانکی به شکل غیر حضوری کارگزاری‌ها به شیوه حضوری خرید کنند. صالح اضافه کرد: مدت زمان پذیره‌نویسی واحدهای صندوق پالایشی یکم که با نماد پالایش انجام می‌شود، به مدت ۲ هفته (تا پایان ۱۹ شهریور) پیش‌بینی شده و بر این اساس زمان مناسب و کافی برای پذیره‌نویسی این واحدها اختصاص یافته است. وی گفت: سقف خرید این واحدها ۵ میلیون تومان است و افرادی که از قبل واحدهای دارا یکم را به میزان ۲ میلیون تومان خرید کرده‌اند، برای این واحدها می‌توانند تا سقف ۳ میلیون خرید انجام دهند. رئیس کل سازمان خصوصی‌سازی با اشاره به این‌که برای این واحدها تخفیف ۲۰ درصدی در نظر گرفته شده است، افزود: مبنای قیمت سهام موجود در این صندوق قیمت پایانی سهام این ۱۱ پالایشگاه در پایان معاملات امروز (دیروز سه‌شنبه) با در نظر گرفتن تخفیف ۲۰ درصدی است.

شرکت‌های فولادی مکلف به ثبت اطلاعات خود در سامانه جامع تجارت شدند

سرپرست دفتر برنامه‌ریزی تأمین، توزیع و تنظیم بازار وزارت صمت گفت: تمام شرکت‌های تولیدکننده بیلت، بلوم و اسلب مکلف به ثبت اطلاعات خود در سامانه جامع تجارت و انبارها شدند. کارمان کار گر ادامه دارد: تمام شرکت‌های تولیدکننده بیلت، بلوم و اسلب مکلف به ثبت اطلاعات خود در سامانه جامع تجارت و انبارها شدند. وی افزود، در راستای اجرای بند ۱۱ دستور دستور دولت و هفتمین جلسه کارگروه تنظیم بازار، تمام شرکت‌های تولیدکننده بیلت، بلوم و اسلب مکلفند از اول شهریورماه امسال اطلاعات موجودی اولیه، تولید، فروش، مصرف و ورود و خروج انبار کالاهای خود را صرفا مطابق برنامه زمانبندی و ترتیبات لازم در سامانه جامع تجارت (www.nts.wir) و سامانه جامع تجارت (www.nwms.ir) ثبت کنند. سرپرست دفتر برنامه‌ریزی تأمین، توزیع و تنظیم بازار وزارت صمت تصریح کرد: از این پس عملکرد شرکت‌ها بر اساس اطلاعات ثبت‌شده در این سامانه‌ها ارزیابی شده و هر گونه مغایرت در اطلاعات ثبتی با واقعیت یا تأخیر در ثبت اطلاعات می‌تواند منجر به وقوع تخلف عرضه خارج از شبکه، احتکار، عدم اعلام موجودی یا سایر تخلفات شود.

تعلیق کارت بازرگانی ۲۱۰۰ صادرکننده با صفر درصد رفع تعهد ارزی

رئیس سازمان توسعه تجارت با بیان این‌که کسانی را که رفع تعهد ارزی انجام نداده‌اند در ۲ گروه تولیدی و بازرگانی دسته‌بندی کردیم، گفت: برای واحدهای تولیدی مقر کردیم تا آخر شهریور مهلت داشته باشند به رفع تعهد ارزی در تعامل با بانک عامل خود کنند، در غیر این صورت ۳۱ شهریور کارت بازرگانی آنها تعلیق می‌شود. حمید زادبوم افزود، در حوزه بازرگانی، کارت بازرگانی ۲ هزار و ۱۰۰ صادرکننده‌ای که صفر درصد رفع تعهد ارزی داشتند تعلیق شد. در این حوزه صادرکنندگانی که تا ۳۰ درصد ایفای تعهد ارزی داشته‌اند، اگر ۱۵ شهریور تعهد ارزی آنها رفع نشود، در این روز کارت آنها تعلیق می‌شود و صادرکنندگانی که رفع تعهد ارزی آنها ۳۱ تا ۶۸ درصد است، در تاریخ ۳۱ شهریور و در صورت ایفا نشدن بقیه تعهد ارزی، کارت بازرگانی‌شان تعلیق می‌شود.